FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 7 ta' Marzu, 2002

Kaw\a Numru 25
~itazz. Nru. 1328/00JRM

James CALLEJA u Carmelo Bor[

vs

AWTORITA' TAL-IPPJANAR

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fis-27 ta' {unju, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi l-attur Carmelo Borg huwa l-proprjetarju tal-art bin-numru 95 f'Tas-Sellum, Mellie]a, fil-waqt li l-attur James Calleja huwa l-proprjetarju tal-art bin-numru 97, f'Tas-Sellum, Mellie]a;

Illi fis-17 t'April, 1999 l-Awtorita' konvenuta]ar[et Ordni ta' Emergen\a g]all-Protezzjoni fuq il-proprjeta tal-atturi

permezz ta' Avvi\ Nru. 287 fil-Gazzetta tal-Gvern, kopja ta' liema qed ti[i hawn annessa u mmarkata Dok. "A";

Illi a tenur tal-Artikolu 47 tal-Att I tal-1992 (Kap. 35 tal-Li[ijiet ta' Malta) din it-tip ta' Ordni fuq imsemmija g]andha terminu ta' validita' ta' sitt xhur;

Illi l-istess Artikolu 47 jipprefi[i li ma' l-eg]luq tal-fuq imsemmi perijodu ta' sitt xhur jispi``a l-effett tal-Ordni ta' Emergen\a g]all-Protezzjoni u ma jag]tix lill-Awtorita' konvenuta l-fakolta li testendi dan il-perijodu ta' \mien;

Illi fis-17 t'Ottubru tal-1999 skada it-terminu ta' validita' tal-fuq imsemmija Ordni ta' Emergen\a g]all-Protezzjoni ma]ruga kontra l-atturi. Tul dan l-istess perjodu ta' \mien l-Awtorita' konvenuta ma]adet l-ebda azzjoni u lanqas]adet l-ebda de`izjoni fir-rigward ta\-\ewg artijiet fuq imsemmija;

Illi fit-13 ta' Marzu, 2000 l-Awtorita' konvenuta]arget Ordni ta' Emergen\a g]all-Protezzjoni o]ra fuq l-istess \ewg artijiet bin-numri 95 u 97, f'Tas-Sellum, Mellie]a proprjeta' tal-atturi Carmelo Borg u James Calleja rispettivament permezz tal-Avvi\ Nru. 217 fil-Gazzetta tal-Gvern (Dok. "B") u dan bl-iskop li ggedded il-validita' tal-fuq imsemmija Ordni anke jekk dan bl-ebda mod m'hu permess mill-li[i;

Illi l-atturi akkwistaw il-proprjeta' tag]hom in kwistjoni fl-1994 proprju g]all-skopijiet ta' kummer` u dan min]abba illi l-proprjeta' kienet tifforma parti minn "site" s]i]a inkluza mill-Parlament f' "Building Schemes". Dan ifisser illi bil-]rug ta\-\ewg Ordnijiet kif fuq premess l-atturi [ew prekluditi milli jizviluppaw il-proprjeta' tag]hom kif kien fi]siebhom jag]mlu;

Illi b'dan l-a[ir abbusiv u illegali l-Awtorita' konvenuta ddeprivat lill-atturi mill-pussess tal-proprjeta' tag]hom peress illi huma ma setg]ux jag]mlu uzu mill-proprjeta' tag]hom kif huma kienu jkunu jistg]u jag]mlu kieku kellhom

il-pussess s]i] u mhux imfixkel mill-istess Awtorita' konvenuta;

Illi dan l-a[ir g]aldaqstant jammonta g]al-ksur tad-dritt fondamentali tal-atturi kif protett mill-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u Artikolu I ta' l-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropea g]all-Protezzjoni tad-drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali u g]alhekk il-]rug tat-tieni Ordni tal- Emergen\a g]all-Protezzjoni tat-13 ta' Marzu, 2000 huwa null, invalidu u bla effett a tenur tal-Artikolu 469A(1)(a) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

Illi, inoltre, il-]rug tat-tieni Ordni huwa wkoll ultra vires a tenur tal-Artikolu 469A(1)(b)(iv) peress illi dan l-a[ir tal-Awtorita' konvenuta imur kontra d- disposizzjoni tal-li[i kif provduta fl-Artikolu 47 tal-Att I tal-1992 kif fuq premess;

Illi b]ala konsegwen\a tal-]rug abbusiv tat-tieni Ordni l-atturi qeg]din isofru danni konsiderevoli konsistenti f'telf ta' qlieg] peress illi huma ma jistg]ux jizviluppaw l-art proprjeta' tag]hom;

Illi l-Awtorita' konvenuta [iet mitluba sabiex tannulla din it-tieni Ordni permezz ta' \ewg ittri datati t'April 2000, wa]da f'isem l-attur Carmelo Borg u l-o]ra f'isem l-attur James Calleja, izda baqg]et inadempjenti kopji ta' liema qed ji[u hawn annessi u mmarkati Dok. "C" u "D";

G]alhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara li l-Ordni tal-Emergen\a g]all-Protezzjoni tat-13 ta' Marzu, 2000 ma]ruga permezz tal-Avvi\ Nru. 217 fil-Gazzetta tal-Gvern hija wa]da nulla, invalida u bla effett a tenur tal-Artikolu 469A(1)(a) u (1)(b)(iv) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

2. Tiddikjara lill-Awtorita' konvenuta responsabbli g]ad-danni ikkaw\ati lill-atturi kif fuq premess a tenur tal-Artikolu 469A(5) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta liema danni ji[u likwidati f'gudizju separat;

Bl-ispejje\ u bl-in[unzjoni tal-Awtorita' konvenuta g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi, flimkien mal-erba' (4) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota mressqa fil-15 ta' Settembru, 2000, li biha l-Awtorita' m]arrka e``epiet:

1. Illi preliminarjament li din l-Onorabbli Qorti **ma g]andhiex il-[urisdizzjoni** li tissindika de`izjonijiet ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar stante li kull wie]ed mill-atturi kellu l-fakolta li jappella quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar mill-]rug ta' Ordni ta' Emergen\a g]all-Konservazzjoni bin-numru 217 li dehret fil-]arga tal-Gazzetta tal-Gvern tat-13 ta' Marzu 2000. Sussegwentement l-istess atturi g]andhom il-fakolta li jappellaw minn de`izjoni ta' dan il-Bord lill-Qorti ta' l-Appell fuq punti ta' li[i de`i\i mill-istess Bord. F'dan ir-rigward isir riferenza g]all-artikolu 469A(4) Kapitlu 12 li espressament jg]id li l-art.469A ma japplikax fejn il-mod ta' kontestazzjoni dwar xi att amministrattiv hu provdut ta]t xi li[i o]ra;

2. Illi l-istess atturi intavolaw \ewg appelli separati tramite ittri ta' appell datati l-4 t'April 2000 (ara l-anness dokumenti PEM1 u PEM2) liema appelli sal-prezentata ta' din in-nota ta' e``ezzjonijiet huma pendenti quddiem il-Bord ta' l-Appell;

3. Illi kuntrarju g]al dak li allegat mill-atturi **l- Awtorita' ta' l-Ippjanar ma agixxiet ultra vires meta]arget l-ordni ta' emergen\a tat-13 ta' Marzu 2000** [ia `itata. Dan wkoll stante li meta in]arget l-ewwel ECO (`ioe' l-ordni ta' emergen\a) tas-17 t'April 1999 din kienet tkopri medda ta' art ferm izg]ar mill-ECO sussegwenti tat-13 ta' Marzu 2000 (ara d-doks PEM3 u PEM4 b'mod partikolari s-site plans annessi ma' l-istess), u g]alhekk wie]ed ma jistax jg]id li hawn qed nittrattaw dwar it-tigdid ta' l-ewwel ECO tas-17 t'April 1999 imma dwar ECO [dida li tkopri medda ta' l-art ferm ikbar;

4. Illi **ma kien hemm l-ebda ksur la ta' l-art. 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u lanqas ta' l-ewwel artikolu ta' l-Ewwel Protokol** tal-Konvenzjoni Ewropea g]all-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali. L-Art. 37 tal-Kostituzzjoni jittratta dwar il-]arsien mit-te]ed b'mod obbligatorju ta' proprjeta', li mhux il-ka\ fil-kaw\a odjerna peress li ma [iet mehuda l-ebda proprjeta' b'mod obbligatorju. L-istess wkoll jista' jing]ad fir-rigward ta' l-art. 1 ta' l-Ewwel Protokol fejn il-]rug ta' ordni ta' emergen\a bl-ebda mod ma ipprivat lill-atturi mill-proprjeta' tag]hom. Illi del resto bla pregudizzju g]as-suespost f'\ewg istanzi - cioe' kemm ta' l-art. 37 tal-Kostituzzjoni kif wkoll ta' l-art.1 ta' l-Ewwel Protokol [ia `itat, - hemm diversi e``ezzjonijiet fejn l-awtoritajiet pubbli`i jistg]u jaggixxu biex jikkontrollaw l-uzu ta' proprjeta' fl-interess [enerali;

5. Illi del resto fil-fatt **l-istess ECO kienet gustifikata tant hu hekk li finalment is-site in kwistjoni [iet skedatat**, g]al liema skedar hemm dritt ukoll ta' appell quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar u sussegwentement quddiem il-Qorti ta' l-Appell;

6. Illi bla pregudizzju g]as-suespost hu ikkontestat li l-atturi jew xi]add minnhom qed isoffri jew soffra xi danni min]abba il-]rug ta' Ordni ta' Emergen\a g]al Konservazzjoni tat-13 ta' Marzu 2000. Illi sta g]all-istess atturi li jippruvaw x'inhuma dawn l-allegati danni li qed jg]idu li qed isoffru bhala ri\ultat tal-]rug ta' l-imsemmija ordni. Illi di piu kien hemm ra[unijiet validi g]alfejn kien hemm il-bzonn li jin]areg ECO wkoll fit-13 ta' Marzu 2000 kif ser ji[i spjegat matul is-smig] ta' din il-kaw\a;

Bl-ispejje\ kontra l-istess atturi;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Awtorita' m]arrka, flimkien mal-]ames (5) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-Awtorita' m]arrka fl-24 t'Ottubru, 2000[1], dwar l-ewwel e``ezzjoni tag]ha;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-atturi fl-10 ta' Novembru, 2000[2], u d-dokumenti mehmu\in mag]ha, bi twe[iba g]al dik tal-Awtorita' m]arrka;

Rat in-Nota mressqa mill-Awtorita' m]arrka fid-9 ta' Jannar, 2001[3], u d-dokumenti mehmu\in mag]ha, mag]mula b'replika g]al dik imressqa mill-atturi;

Rat in-Nota mressqa mill-atturi fl-20 t'April, 2001[4], bi twe[iba g]ar-replika tal-Awtorita' m]arrka;

[1] Pa[[. 33-4 tal-pro`ess
[2] Pa[[. 36 sa 38A tal-pro`ess
[3] Pa[[. 44 sa 46
[4] Pa[[. 76 sa 78 tal-pro`ess

Semg]et it-trattazzjoni ulterjuri tal-Avukati tal-partijiet dwar l-ewwel e``ezzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, fosthom in-Nota u d-dokumenti mressqin mill-Awtorita' m]arrka waqt is-smig] tat-13 ta' Marzu, 2001[5];

Rat id-Degriet tag]ha tal-21 ta' {unju, 2001, li bih]alliet il-kaw\a g]ad-de`i\joni dwar l-e``ezzjoni tal-[urisdizzjoni;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a l-atturi qeg]din jitolbu dikjarazzjoni li Ordni ta' Emer[enza g]all-Protezzjoni ma]ru[kontrihom mill-Awtorita' tal-Ippjanar u li segwa Ordni ie]or b]alu ma]ru[kontrihom ftit xhur qabel huwa bla siwi u, min]abba fih, [arrbu danni li g]andha tag]mel tajjeb g]alihom l-istess Awtorita';

Illi l-Awtorita' m]arrka laqg]et g]al din l-azzjoni, fost l-o]rajn, billi qeg]da tg]id li l-Qorti ma tistax tqis it-talba g]aliex m'g]andhiex is-setg]a li tag]mel dan min]abba li l-atturi g]andhom rimedju ie]or mog]ti lilhom bil-li[i biex iressqu l-ilment tag]hom quddiem awtorita' o]ra;

Illi l-azzjoni attri`i hija wa]da ta' st]arri[[udizzjarju ta' att amministrattiv ta]t l-artikolu 469A tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta. L-atturi nfushom jg]idu li l-g]amil tal-Awtorita' m]arrka jikser id-dispo\izzjonijiet tal-artikolu 469A(1)(a) u 469A(1)(b)(iv), billi sar bi ksur tal-Kostituzzjoni u jmur mod ie]or kontra l-li[i. L-atturi jis]qu li l-Awtorita' ma kellha l-ebda jedd to]ro[Ordni ie]or wara li g]alaq i\-\mien ta' sitt (6) xhur tas-siwi tal-Ordni ta' qabel[6]. Huma jg]idu li min]abba dawn l-Ordnijiet, in\ammu milli ji\viluppaw il-[id tag]hom skond l-g]anijiet li g]alihom kisbuh;

---

[5] Pa[[. 67 sa 75 tal-pro`ess

[6] Art. 47(3) tal-Kap 356

Illi mill-atti tal-kaw\a, jirri\ulta li dwar il-]ru[tal-imsemmi Ordni l-atturi tellg]u appell[7]. I\da meta tressaq l-appell, l-Awtorita' qalet li l-istess kien null g]ar-ra[uni li m'hemm bil-li[i jedd ta' appell minn]ru[ta' Ordni ta' Emer[enza g]all-Konservazzjoni[8]. Din l-e``ezzjoni [iet mi`]uda mill-Bord tal-Appelli dwar l-Ippjanar g]al kull wie]ed mill-appelli tal-atturi, fit-2 ta' Marzu, 2001[9], liema de`i\jonijiet l-Awtorita' m]arrka iddikjarat li kien be]siebha toqg]od g]alihom . Dan iddikjaratu waqt is-smig] quddiem din il-Qorti fit-13 ta' Marzu, 2001[10]. Irri\ulta wkoll li, sadattant, il-[id tal-atturi milqut bl-Ordni ta]t e\ami [ie skedat[11];

Illi sallum il-Qorti ma [ietx mg]arrfa x'kien l-e\itu tal-appelli mressqa mill-atturi u jekk de`i\joni dwarhom ing]atatx jew le;

Illi l-e``ezzjoni ta]t e\ami hija msejsa fuq i`-`a]da tal-[urisdizzjoni ta' dawn il-Qrati fejn il-mod tal-kontestazzjoni jew fejn il-ksib tar-rimedju dwar xi att amministrattiv partyikolari quddiem qorti jew tribunal ji[i provdut dwaru f'xi li[i o]ra[12]. Din il-limitazzjoni tikkostitwixxi e``ezzjoni g]ar-regola [enerali tal-artikolu 469A li bih il-Qrati g]andhom is-setg]a li jist]arr[u atti ta' g]amil amministrattiv;

Illi dwar l-effett li l-artikolu 469A g]andu fuq is-setg]a tal-Qrati li jist]arr[u eg]mejjel amministrattivi, irid jing]ad li din id-dispo\izzjoni tal-li[i wessg]et sewwa l-parametri li fihom huwa possibbli li g]amil amministrattiv ji[i e\aminat. Dan sar b'\ieda ma' dik il-[urisdizzjoni li l-Qrati kienu qiesu li g]andhom sa minn qabel ma da]lu fis-se]] id-dispo\izzjonijiet tal-Att VIII tal-1981 u, eventwalment l-artikolu 469A fl-1995, rigward ksur ta' regoli ta']aqq naturali jew ksur ta' li[i fit-te]id ta' xi de`i\joni jew g]amil

---

[7] Skond l-art 46(8) tal-Kap 356, ara Dokti "PEM1" u "PEM2", f'pa[[. 21 sa 24 tal-pro`ess

[8] Dok "A', f'pa[[. 39-40 tal-pro`ess

[9] Dokti "JFA" u "JFB", f'pa[[. 68 sa 75 tal-pro`ess

[10] Pa[. 65 tal-pro`ess

[11] Dok "B", f'pa[. 41 tal-pro`ess

[12] Art. 469A (4) tal-Kap12

minn awtorita'. Dan ifisser li, biex g]amil amministrattiv ikun jista' ji[i mist]arre[minn Qorti, irid ikun jirrigwarda att li jikkostitwixxi de`i\joni minn awtorita' pubblika[13]. L-att de`i\jonali jista' jkun wie]ed fejn tittie]ed de`i\joni li tilqa' talba, daqskemm jista' jkun wie]ed fejn ti[i rifjutata t-talba[14];

Illi, ladarba l-artikolu 469A(4) huwa e``ezzjoni g]ar-regola li l-Qrati g]andhom [urisdizzjoni, je]tie[li ji[i mfisser f'sens dejjaq kemm jista' jkun bla ma j[ib fix-xejn l-g]an li g]alih il-le[islatur da]]al din l-g]amla ta' azzjoni fil-pro`edura lokali. Kif di[a' ng]ad mill-Qrati tag]na, l-esklu\joni tal-[urisdizzjoni tal-Qrati li jist]arr[u g]amil amministrativ g]andha tkun [ustifikata biss jekk il-Qorti tkun soddisfatta li, fil-prattika, persuna kellha rimedju effika`i u xieraq disponibbli g]aliha u hija naqset li tirrikorri lejh bla ra[uni tajba[15];

Illi l-Awtorita' m]arrka tis]aq li hija g]andha ra[un tressaq din l-e``ezzjoni tag]ha g]al \ew[ra[unijiet ewlenin: l-ewwelnett g]aliex l-atturi nfushom qeg]din jirrikorru g]al rimedji ma]suba mill-Att I tal-1992, billi qeg]din jappellaw mill-imsemmija Ordni quddiem l-organu ma]luq minn dik l-istess li[i g]al dan il-g]an, u hemmhekk qeg]din jissottomettu l-istess talba li qeg]din jag]mlu f'din il-kaw\a. It-tieni nett, hija tg]id li l-e``ezzjoni tag]ha jist]oqqilha tintlaqa' g]aliex dawn il-Qrati di[a' kellhom opportunita' f'i\jed minn okka\joni wa]da li jag]tu l-fehma tag]hom dwar e``ezzjoni b]al din f'sens favorevoli g]a`-`a]da tal-[urisdizzjoni. L-Awtorita' m]arrka tenniet dawn il-fehmiet fit-tieni Nota ta' Sotomissjonijiet tag]ha;

Illi, min-na]a tag]hom, l-atturi qeg]din jg]idu li l-e``ezzjoni m'g]andhiex tintlaqa' g]aliex, minbarra l-[urisdizzjoni [enerali li t]addan din il-Qorti li tqis li l-li[i tkun im]arsa u (jekk tintalab li tag]mel hekk) li tag]ti rimedju, il-[urisdizzjoni spe`jali mog]tija lilha bl-artikolu 469A stess g]andha tit]addem biex, f'ka\ b]al dan tag]hom, ji[i

---

[13] App. ~iv. **5.10.1998** fil-kaw\a fl-ismijiet ***J. Galea vs Kmandant tat-Task Force et*** (Kollez. Vol: **LXXXII.ii.541**)

[14] Ara t-tifsira ta' "*g]emil amministrattiv*" fl-art. 469A (2) tal-Kap 12

[15] App. ~iv. **6.5.1998** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Bunker Fuel Oil Company Ltd. vs Paul Gau`i et***

assikurat li l-ebda awtorita' ma tabbu\a mit-t]addim tal-li[i li hija mwaqqfa ta]tha. Huma j\idu jg]idu li, ukoll kieku huma g]andhom miftu]a t-triq li jappellaw skond id-dispo\izzjonijiet tal-Kap 356, xorta wa]da l-appell ma jista' qatt jag]tihom ir-rimedju li huma jistg]u jitolbu u g]andhom jedd g]alih ta]t l-artikolu 469A. Minbarra dan, billi appell ta]t l-artikolu 15 tal-Kap 356 lill-Bord ta' l-Appelli dwar l-Ippjanar ikun jorbot,]lief dwar punti ta' dritt, il-fatt li huma ji[u m[eg]la jirrikorru g]al dik il-pro`edura j`a]]adhom minn rimedju effettiv g]aliex jikkostitwixxi dak li fid-Dritt Amministrattiv jissejja] "*finality clause*". Fit-tieni Nota tag]hom i\idu argument ie]or u dan huwa li, min]abba li wa]da mit-talbiet tag]hom hija li l-Awtorita' m]arrka ti[i dikjarata responsabbli g]ad-danni m[arrba minnhom min]abba l-]ru[ta' dak l-Ordni, din it-talba tag]milha]a[a ta']tie[a li din il-Qorti te\er`ita [urisdizzjoni, g]aliex il-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar ma jista' qatt jag]ti dak ir-rimedju, ukoll kieku kellu jilqa' l-appell tag]hom;

Illi l-Qorti tibda biex tqis l-a]]ar argument tal-atturi. Huwa minnu li jekk wie]ed jifli s-setg]at mog]tijin mil-li[i lill-Bord tal-Appelli dwar l-Ippjanar[16], imkien ma jsib li l-istess Bord jista' jag]ti de`i\joni li tirrendi lill-Awtorita' responsabbli g]ad-danni m[arrba mill-appellant. I\da, fil-ka\ pre\enti, t-talba g]as-sejba tar-responsabbilta' hija marbuta mal-ewwel talba. U, kif issottomettiet l-Awtorita' m]arrka, biex wie]ed jista' jqis it-tieni talba, tabilfors trid ti[i meqjusa l-ewwel talba li mag]ha hija marbuta u g]aliha hija konsegwenzjali. Mela, jekk din il-Qorti m'g]andhiex is-setg]a li tisma' din l-ewwel talba min]abba l-e``ezzjoni ta]t e\ami, g]alxejn l-atturi jinsistu li g]andhom it-tieni talba. Minbarra dan, il-Qorti tqis ukoll li, kif inhi mfassla t-tieni talba, din hija limitata biss g]al dikjarazzjoni li l-Awtorita' hija responsabbli g]all-]sara m[arrba mill-atturi. Il-likwidazzjoni u l-kundanna tal-]las m'humiex mitluba f'din il-kaw\a imma huma, fil-kliem espress tat-tieni talba, riservati g]al [udizzju separat. Il-Qorti tasal g]all-fehma li

[16] Art 15(1) tal-Kap 356

dan l-argument ma jse]]lux jikkonvin`iha li hija g]andha s-setg]a li tisma' l-kaw\a fuq daqshekk biss;

Illi l-atturi jargumentaw li l-fatt li huma irrikorrew g]all-appell quddiem il-Bord tal-Appelli dwar l-I\vilupp ma jitfix il-jedd tag]hom li jitolbu l-]arsien tal-Qorti biex tist]arre[l-g]amil amministrattiv tal-Awtorita' tal-Ippjanar dwar ix-xilja tag]hom lejha. Dan huwa minnu biss sa `ertu punt: ladarba l-atturi g]a\lu li je\er`itaw dak ir-rimedju tal-appell "intern" provdut lilhom mil-li[i spe`jali, u ladarba ma ntweriex li dik il-pro`edura hija ineffika`i, il-Qorti ma tistax ma taqbilx mas-sottomissjoni mag]mula mill-Awtorita' m]arrka fis-sens li, sakemm g]adu miexi dak il-pro`ess tal-appell, ma jistax jing]ad li dak l-g]amil [ie kompletat. U g]alhekk, sakemm il-Bord ma jkunx iddispona mill-appell, il-[urisdizzjoni tal-Qorti li tissindikah ma tistax ti[i invokata. G]alkemm l-atturi jg]idu li l-Bord tal-Appelli m'g]andu l-ebda setg]a li tiddikjara l-Ordni ta' Emer[enza g]all-Protezzjoni tat-13 ta' Marzu, 2000, b]ala null u ma jiswiex, huwa sewwasew dak li talbu li jsir fl-appell tag]hom;

Illi, mbag]ad, il-fatt li jista' jsir appell minn de`i\joni tal-Bord tal-Appelli dwar l-Ippjanar biss fuq punt ta' dritt, ma jistax, minnu nnifsu, jitqies b]ala `a]da ta' rimedju. B]al fil-ka\ ta' kull korp kwa\i-[udizzjarju ie]or imwaqqaf bi jew ta]t is-setg]a ta' li[i spe`jali, dawn il-Qrati jkollhom dejjem is-setg]a tal-[urisdizzjoni ordinarja tal-ist]arri[, wara li jkun intemm il-pro`ediment quddiem dak il-korp, jekk ikun il-ka\. Jekk dan il-prin`ipju japplika wkoll fejn il-li[i spe`jali tiprovdi li ma jkunx hemm appell minn de`i\joni ta' tali korp[17], kemm g]andu g]aliex japplika i\jed meta f'dan il-ka\ il-li[i tag]ti jedd ta' appell lill-Qrati ordinajri minn de`i\joni tal-Bord;

Illi, minbarra dan, ma jistax jing]ad li huwa minnu li l-atturi ma g]andhomx triq o]ra g]ajr din l-azzjoni biex jing]ataw rimedju. Il-Qorti tqis li kontra l-Awtorita' m]arrka l-atturi g]andhom kemm rimedju ordinarju (bl-appell quddiem il-

[17] Per e\empju , l-Kap 266

Qorti tal-Appell) u kif ukoll dak spe`jali tal-pro`edura kostituzzjonali fejn jista' jing]ata rimedju[18] sewwasew b]al dak mitlub mill-atturi f'ka\ ta' sejbien ta']tija min-na]a tal-Awtorita'. Dan, naturalment, ikun posibbli wara li jintemmu l-pro`eduri kollha pendenti fi]dan il-Bord tal-Appelli dwar l-I\vilupp;

Illi dan kollu jseddaq il-fehma tal-Qorti li, fil-ka\ pre\enti, u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet li saru i\jed 'il fuq, l-e``ezzjoni g]all-[urisdizzjoni ma]suba fl-artikolu 469A(4) hija ta' xkiel g]all-e\er`izzju tal-[urisdizzjoni tag]ha ta]t l-artikolu 469A(1) fl-usa' parametri tieg]u;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Tilqa' l-ewwel e``ezzjoni tal-Awtorita' m]arrka b]ala msejsa fid-dritt u mist]oqqa, u tiddikjara li l-Qorti m'g]andhiex is-setg]a li tisma' l-kaw\a mressqa mill-atturi, u qeg]da g]alhekk te]les lill-Awtorita' m]arrka milli tibqa' i\jed fil-kaw\a, bl-ispejje\ kontra l-atturi.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,

7 ta' Marzu, 2002

[18] App. Kost. **12.5.1997** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Michaelangelo Theuma et vs Chairman Awtorita' tal-Ippjanar et***

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
7 ta’ Marzu, 2002